

УДК 747:725.1:640.43/.44:39(1=477.85/.87)

**ЗАСОБИ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОЇ ВИРАЗНОСТІ ІНТЕР'ЄРІВ РЕСТОРАНІВ
В ЕТНОСТИЛИСТИЦІ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ**

Рудинська Ганна Олександрівна, аспірантка,
Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ
rudya6787@gmail.com

Проведено аналіз літературних джерел із питань використання історико-культурної спадщини як складової дизайну інтер'єру ресторанів. Висвітлено характерні прийоми вираження художньої мови (планування, колір, орнамент, матеріал, освітлення), що визначаються як змістова основа формотворення художнього образу традиційних ресторанів. Визначено засоби художньо-образної виразності інтер'єрів ресторанів в етностилістиці українських Карпат. Запропоновано основні принципи інтеграції елементів українського народного побуту в сучасне предметно-просторове середовище ресторанних закладів.

Ключові слова: засоби художньо-образної виразності, дизайн інтер'єру, ресторани заклади, традиції, етнодизайн, Українські Карпати.

Постановка проблеми. Створення гармонійного середовища ресторанів є важливою проблемою сьогодні. Готельно-ресторанна індустрія на території Карпат розвивається надзвичайно стрімко. Адже Карпати – цікавий для туристичного відпочинку край. Різноманітність природних умов території, наявність неповторних краєвидів та лікувальних ресурсів сприяли формуванню курортного регіону міждержавного значення.

В умовах сучасної конкуренції і подекуди нехтування національними історико-культурними традиціями в дизайні внутрішній простір громадських закладів втрачає свою соціально-культурну ідентифікацію. Останніми роками ведуться активні пошуки сучасних засобів виразності інтер'єрів автентичного народного будівництва. Архітектурний простір потребує уособлення у своїй суті і зовнішньому вигляді етностилістичних рис та своєрідних художньо-образних ознак, притаманних виключно проявам етнодизайну в українських Карпатах. Тому визначним етапом у створенні гармонійного інтер'єру ресторанних закладів є органічна інтеграція традиційних та новітніх засобів художньо-образної виразності в предметно-просторове середовище таким чином, щоб простір ресторану, отримуючи новий сучасний зміст, не втратив при цьому своїх етнічних рис.

Отже, перед науковцями постала проблема дослідити та систематизувати засоби художньо-образної виразності інтер'єрів ресторанів в етностилістиці українських Карпат, що має слугувати інтеграції надбань національної культури зазначеного регіону в сучасну проектну практику, розширюючи можливості художньо-образного формотворення середовища традиційних ресторанів сьогодні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нагромаджені дотепер археологічні матеріали, історико-етнографічні дослідження та літературні видання таких авторів, як А. Данилюк [7], Т. Косміна [10], З. Моїсеєнко [11], В. Самойлович [13], Г. Стельмах та ін. дають уявлення про витoki народної архітектури, висвітлюють питання, пов'язані з особливостями матеріалізації світоглядних уявлень, народної символіки та організації внутрішнього простору будівель. Вони є вагомою основою дослідження, але дані щодо засобів виразності інтер'єрів ресторанів в етностилістиці Карпат не є повним та в достатній мірі систематизованим.

Праці окремих дослідників (В. Абизов [1], С. Антонович [2], І. Волкотруб [3], О. Георгієва [4], А. Громнюк [5], З. Гудченко [6], Р. Дьяченко [8], М. Селівачов [14], В. Чернявський [16] та ін.) присвячені проблемам застосування народних традицій у зовнішньому і внутрішньому середовищі сучасних ресторанів. Хоча, водночас, матеріал щодо методик інтеграції традиційних та сучасних засобів художньо-образної виразності в інтер'єрі ресторанних закладів досить обмежений та не систематизований.

Цікавим для дослідження є дисертаційна робота «Формування та розвиток традицій в архітектурі гостьових будівель Західної України XVII–XIX ст.» О. Козакової [9], в якій визначено найоригінальніші за архітектурною стилістикою будівлі корчмів і заїздів. Дослідження стосується споруд із гостьовою функцією, тому поза уваги залишилися колиби, кнайпи, трактири, шинки. Загалом підняте дослідницею питання підтверджує, що тематика впровадження традиційних засобів художньо-образної виразності в інтер'єри ресторанів в етностилістиці українських Карпат залишається малодослідженою.

У статтях О. Георгієвої, І. Гребінь, О. Козакової та ін. розкриваються питання побуту українців, господарчий уклад, обряди та звичаї. Вагомим збірником інформації про народні традиції в національному будівництві є ілюстрований етнографічний довідник «Українська минувшина» [12], де

виконані малюнки-реконструкції типів сільських споруд, прийомів декоративно-художнього оформлення їх зовнішнього вигляду та інтер'єрів, притаманних окремим історико-етнографічним регіонам, зокрема українських Карпат ХІХ – початку ХХ ст. Проте питання втілення елементів народної творчості в сучасне предметно-просторове середовище ресторанів науковці розглядають поверхово, не приділяючи цій тематиці достатньої уваги.

Наявні історико-етнографічні дослідження з означеної теми не створюють цілісної картини проведення процесу інтеграції історико-культурної спадщини українських Карпат як засобів художньо-образної виразності інтер'єрів ресторанів. Отже, з'являється необхідність виявлення основних засобів виразності в організації простору ресторанних закладів, з'ясування принципів утілення елементів народного побуту в сучасне предметно-просторове середовище та систематизування матеріалу з даної тематики. Загалом тематика вивчення та впровадження історико-культурних традицій українських Карпат, як засобів дизайну інтер'єрів ресторанів, потребує окремого дослідження.

Мета статті – на основі дослідження впливу народних традицій на формування художньо-образної виразності сучасного інтер'єру закладів громадського харчування, визначити засоби художньо-образної виразності інтер'єрів ресторанів в етностилістиці Українських Карпат.

Виклад матеріалу дослідження. Інтер'єр є важливою складовою комфорту і сервісу, а також вважається різновидом художньо-проектної діяльності, основне завдання якої полягає у поєднанні естетичних та практично-прагматичних якостей. Для цього предмети, що мають практичне (ужиткове) значення декорують (прикрашають) з метою досягнення естетичної насолоди. Так декоративність стає виразним засобом поєднання змісту (суті) предмета та художньої образності [8; 4]. Поряд із поліваріантністю дизайнерських рішень важливим є забезпечення цілісності композиції й образної індивідуальності забудови. При цьому потрібно органічне та гармонійне включення в тканину існуючого міського середовища дизайнерського вирішення кожної нової будівлі і споруди, що враховує місцеві історико-культурні особливості та містобудівні традиції [1; 236].

Етностилістична своєрідність національно орієнтованих інтер'єрів відображає традиції, менталітет, устрій життя, світогляд певного народу, психологічно-емоційні, а отже й естетичні особливості сприйняття і трактування навколишнього світу. Багата культурна спадщина Карпат – джерело художньо-образних засобів виразності, відповідних до етнічних традицій та духовно-матеріальних цінностей народу. Історичний підхід дає змогу виявити характерні особливості еволюції в оформленні інтер'єрів як художньо-образного відображення соціокультурних явищ.

Архітектурно-планувальні та композиційні особливості. Громадські будівлі – значуща складова традиційно-побутової культури народу. Пращурами сучасних ресторанів на території українських Карпат були корчма, шинок, колиба та кнайпа, на формування архітектурно-планувальної системи яких впливали сусідні садиби, характер діяльності власників, розташування відносно населеного пункту, ступінь економічного розвитку, природні умови і ландшафт тощо.

За архівними даними, корчма найчастіше була повздовжнім великим будинком. По фасадній частині могла йти галерея на сохах. Вона мала дві в'їзні брами з причілков. Архітектурно-планувальна структура корчми Західної України подібна до планування народного житла. Відмінність полягала лише в розмірах будівлі і кількості приміщень (житлові кімнати, комори, шинок, стайні) [9; 6].

Майже в кожному місті була одна корчма, а в інших по дві і більше. В окремих регіонах побутовали й інші назви цього закладу: «шинки», «корчми-заїзди». Шинок – це «місце, де продають вино». Пізніше в багатьох таких будинках, окрім міцних напоїв, продавалися закуски, гарячі страви, різні юшки, пироги і чай, а до чаю – варення та різні солодощі. Прийнято вважати, що шинок є синонімом корчми. Так воно і було, якщо розглядати ці заклади в межах поселення. За межами міста корчма-заїзд була не лише закладом громадського харчування, а й пропонувала кімнати для нічлігу. Тому корчму можна вважати прототипом сучасного готелю. В інших випадках шинок є лише аналогом корчми на німецький лад.

Важливим засобом художньої виразності інтер'єру є *декоративно-оздоблювальні та канонічні елементи* ресторанних закладів. Це можуть бути предмети домашнього вжитку: керамічні, дерев'яні, металеві вироби; вироби з тканини; меблі; знаряддя праці; монументально-декоративний живопис, у яких проявляється синкретичність етнічних мотивів, що передбачає зв'язок різних видів практичної та художньої діяльності [5; 126].

Декоративні елементи народного будівництва дослідники розподіляють на такі групи: геометричні; геометрично-рослинні; рослинні умовні (гомоморфні); рослинні конкретні (ізоморфні); складні (поєднання різних типів структурних елементів). Характерною складовою

внутрішнього простору закладів ресторанного типу був шинквас (пол. szynkwias, lada) – прилавок корчмаря в шинковій кімнаті.

Меблі, посуд, начиння та дрібні господарські речі з дерева майстри оздоблювали гравійованим різьбленням, ощадливо будуючи чіткі та лаконічні геометричні орнаменти з невеликої кількості елементів та мотивів (клинці, «кривулі», ромби, очка, розети тощо) [2; 179].

Художня образність та символно-знакові аспекти. Орнаменти, що зустрічаються в оздобленні народного інтер'єру та його елементів, відіграють велику роль у створенні художнього образу інтер'єру національно орієнтованого ресторану. Ще здавна сформувався набір основних геометричних мотивів та їх комбінації, що характеризують ті чи інші символічні ознаки. Окрім того, прості геометричні фігури, що формують орнаментальні мотиви, також мали певний зміст. Так, точка є представницею духовного, лінія – символ руху, а трикутник – триединої суті світу; квадрат символізує стабільність, а коло – сонце й небо; спіраль – еволюцію Всесвіту і буття.

Принцип розміщення загальної композиції орнаментів і форм та елементів в них, був чітко регламентований і відображав уявлення про світобудову [4; 58]. Детальне вивчення та розуміння логіки формоутворення орнаментів та елементів традиційної будівлі стає базою для подальшої роботи над їх стилізацією, трансформацією та адаптацією під сучасне розуміння середовища ресторанного закладу національної кухні.

Орнаментальна композиція в народному мистецтві часто характеризується повторюваністю в певних числах. Числа – елементи особливого числового коду, за допомогою якого можна уявити увесь світ і людину, їх устрій. Кількісна міра того чи іншого символу є результатом спостереження за навколишнім світом та природою, що дозволяє пов'язати будь-який елемент народного житла з кількісною символікою, надати числам певного семіотичного наповнення. Згідно народного світогляду кожне явище пов'язувалося з певним числом або їх комбінацією. Кількість зубців, ромбів, хрестиків обов'язково пов'язується з магічними числами, або кратна їм [4; 58].

Аналіз символіки різних геометричних мотивів української орнаментики підтверджує, що народна пам'ять зберегла архаїчний пласт культури разом із давньою знаковою системою. Символьно-знакові системи композиційних та геометричних форм є потужним засобом художньо-образної виразності внутрішнього середовища громадських приміщень. Інтер'єр ресторану, виконаний з урахуванням семіотики української орнаментики, набуває виражених етнічних рис, укріплюючи народні історико-культурні традиції окремого регіону.

Не менш важливим ідентифікатором народного мистецтва є *використання традиційних матеріалів*. До них належать: дерево, камінь, натуральні клеї, каучук, пробка, повсть, шовк, бавовна, натуральна шкіра, натуральна оліфа, солома та ін. Народні архітектурно-будівельні традиції, художні промисли та ремесла базуються на використанні природних матеріалів та екологічних технологій. Та недоліком є те, що вони не завжди відповідають технічним вимогам (недостатньо витривалі і вогнетривкі, важкі в транспортуванні і т.д.). У зв'язку з цим, крім традиційного дерева, при створенні внутрішнього середовища ресторанів широко використовуються умовно екологічні матеріали, що теж виготовляються з природних ресурсів, безпечні для навколишнього середовища, але володіють високими технічними показниками.

Колір є потужним засобом формування художньої образності інтер'єру національно орієнтованого ресторану. Він формує народний колорит середовища, виявляє зв'язок певних явищ і предметів.

У народному мистецтві традиційно зберігається зв'язок кольору з формою, значенням, міфологією, обрядами, релігією. Символіка кожного з кольорів неоднозначна: при їх поєднанні у колірних гамах з'являються напружені контрасти і гармонійні узгодження, насичені й ослаблені барви. Найпростіша теорія сприйняття кольору – асоціативна: зелений – весна, пробудження; жовтий – сонце; синій – небо; червоний – вогонь, кров; чорний – темрява, страх.

Одним із головних засобів забезпечення комфорту в інтер'єрі є *освітлення*. Воно відіграє визначальну роль у формуванні художньо-образної виразності середовища ресторанних закладів. Рациональне освітлення залежить від типу приладів і засобів, що використовуються для візуального збільшення, звуження або розширення простору, виділення композиційних акцентів тощо. Іноді й сам освітлювальний прилад, маючи естетично привабливий та принципово цікавий вигляд, може виконувати й декоративну функцію.

Синтез мистецтв. Упродовж століть народне мистецтво славилось створенням якісно нових художніх явищ на базі оперування самостійно існуючими видами мистецтва. Так будинки, що є продуктом архітектурної діяльності, прикрашали прикладами монументального мистецтва: подекуди

чисті білі стіни хатин ставали тлом декоративного орнаментального розпису; мальовані та різьблені орнаменти охоплювали отвори вікон і дверей. Живопис та різьбярство вже неможливо сприймати окремо від будівлі (архітектурного витвору), отже можна зробити висновок, що серед культурної спадщини Карпат є місце й синтезу мистецтв.

Наявний місцевий матеріал у великій мірі визначає напрями розвитку народного мистецтва. Так, мистецьку спадщину Карпат важко уявити без деревини. Для художнього декорування дерева здавна використовувалися розписи різною фарбою (темпера, гуаш, олійні чи анілінові), які потім покривали лаком. Також карпатські митці вправно володіли техніками різьблення. На Прикарпатті та Буковині здебільшого зустрічаються вироби, прикрашені плоскою різьбою та інкрустацією – орнаментальним оздобленням шматочками дерева, металу, слонової кістки, перламутру, бісеру тощо. З дерева виготовляли настінні декоративні плакетки, портрети і пейзажі.

Не менш важливим є приклад із керамікою. Означений вид мистецтва набув широкого розповсюдження в Західній Україні, а саме: Потелич, Яворів, Коломия, Пустинь, Мукачеве та ін. Різноманіття побутових і декоративних виробів наразі зберігається у музейних та приватних колекціях України і за кордоном. Виразні косовські кахлі ставали частиною оздоблення народного інтер'єру, надаючи йому ще більшої виразності.

Окрім названих ремесел і промислів, в українських Карпатах поширені й інші різновиди мистецтва, що вдало інтегруються в традиційний інтер'єр, створюючи нові художні образи, а саме: гончарство, ткацтво, обробка каменю, рогу та кістки, шкіри і хутра.

До *основних принципів інтеграції* традиційних засобів виразності в сучасну систему предметно-просторового середовища ресторанних закладів в етностилістиці українських Карпат належать: точне або часткове наслідування традиційного інтер'єру; використання автентичних декоративно-прикладних та канонічних елементів народного вжитку; принцип стилізації.

Принцип наслідування полягає у повній або частковій формі копіювання певних ознак народного будівництва, меблювання, декорування, тощо. Характерною рисою наслідування є використання традиційних матеріалів. Зазначений принцип дає змогу максимально точно передати атмосферу традиційного ресторану, створюючи самобутній образ внутрішнього середовища.

Принцип використання автентичних елементів народної творчості здатен привнести дух історико-культурних традицій в сучасний інтер'єр. Традиційні меблі, килими, рушники, скатертини, вазы, декоративний посуд – усе це, стаючи частиною предметно-просторового середовища сучасного ресторану, відіграє неабияку роль у створенні середовища національно орієнтованого ресторанного закладу.

Принцип стилізації полягає у виявленні найбільш характерних історико-культурних рис та художніх прийомів традиційного інтер'єру й перенесення їх візуально-образних якостей в середовище сучасного ресторану. В даному випадку доцільне використання сучасних матеріалів та технологій. Перевагою означеного методу є баланс між намаганням створити атмосферу з духом традицій та збереженням рівня комфорту, що відповідає сучасним нормам, до яких вже встиг звикнути соціум.

Задля досягнення високого рівня художньо-образної виразності в інтер'єрі ресторанних закладів, зазначені принципи можуть бути використані в проектній практиці й у поєднанні один з одним. Так, у стилізований під традиційний для українців заклад харчування, простір ресторану може включати в себе автентичні вироби декоративно-прикладного мистецтва, традиційні меблі, предмети народного вжитку тощо.

Висновки. Середовище ресторанних закладів відіграє важливу роль на шляху до одного з найкращих способів «доторкнутися» до українських традицій, відчутти їх «на смак». Архітектурний простір потребує уособлення в своїй суті і зовнішньому вигляді етностилістичних рис та своєрідних художньо-образних ознак, притаманних виключно проявам етнодизайну в українських Карпатах. Характерні прийоми вираження художньої мови (планування, колір, орнамент, матеріал, освітлення) визначаються як змістова основа формотворення художнього образу традиційних ресторанних закладів. Запропоновані принципи застосування історико-культурного надбання українських Карпат у сучасному проектуванні спрямовані на підвищення рівня соціокультурної ідентифікації інтер'єрів ресторанів в етностилістиці українських Карпат.

Перспективи подальших досліджень. Запропонована розвідка не вичерпує всіх аспектів проблематики. Проведене дослідження відкриває перспективи подальшого поглибленого вивчення засобів дизайну інтер'єрів в етностилістиці українських Карпат. Матеріали цих досліджень можуть бути використані з практичною метою проектними організаціями та спеціалістами з даної області.

Список використаної літератури

1. *Абизов В. А.* Теорія розвитку архітектурно-будівельних систем: монографія / В. А. Абизов. – Київ : КНУКіМ, 2009. – 240 с.
2. *Антонович Є. А.* Декоративно-прикладне мистецтво / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич. – Львів : Світ, 1993. – 272 с.
3. *Волкотруб І. Т.* Основы художественного конструирования / И. Т. Волкотруб. – 2-е изд., перераб. и доп. – Киев : Высш. шк., 1988. – 192 с.
4. *Георгієва О. С.* Українські народні традиції як складова дизайну інтер'єрів сучасного індивідуального житла : дис... канд. мистецтвознавства : 17.00.07 / О. С. Георгієва. – Київ, 2013. – 230 с.
5. *Громнюк А. І.* Етнічні мотиви в архітектурі сучасних інтер'єрів підприємств громадського харчування : дис... канд. архітектур. наук : 18.00.01 / А. І. Громнюк. – Львів, 2016. – 274 с.
6. *Гудченко З. С.* Эстетическая выразительность застройки села / З. С. Гудченко, Ю. Ф. Хохол. – Київ : Будівельник, 1988. – 119 с.
7. *Данилюк А. Г.* Шляхами України : етногр. нарис / А. Г. Данилюк. – Львів : Світ, 2003. – 256 с.
8. *Дьяченко Р. В.* Формування дизайну інтер'єрів ресторанних закладів України ХХ – початку ХХІ століття : дис... канд. мистецтвознавства : 17.00.07 / Р. В. Дьяченко. – Київ, 2016. – 235 с.
9. *Козакова О. М.* Формування та розвиток традицій в архітектурі гостьових будівель Західної України ХVІІ–ХІХ ст. : дис... канд. архітектур. : 18.00.01 / О. М. Козакова. – Київ, 2016. – 238 с.
10. *Косміна Т. В.* Поселення, садиба, житло / Т. В. Косміна // Українці : іст.-етногр. моногр. : у 2-х кн. – Опішне, 1999. – Кн. 2. – С. 13–56.
11. *Моисеенко З. В.* Малые села Украины и строительство объектов социально-культурного назначения / З. В. Моисеенко, Г. И. Болотов, В. Н. Косенко. – Київ : Урожай, 1988. – 144 с.
12. *Українська минувшина* : ілюстр. етногр. довід. / А. П. Пономарьов, Л. Ф. Артюх, Т. В. Косміна та ін. – Київ : Либідь, 1993. – 108 с.
13. *Самойлович В. П.* Народна творчість в архітектурі сільського житла / В. П. Самойлович. – Київ : Держ. вид-во літ. з буд-ва і архітектури УРСР, 1961. – 341 с.
14. *Селівачов М. Р.* Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія) / М. Р. Селівачов. – Київ : Ред. вісн. «Ант», 2005. – 399 с.
15. *Стельмах Г. Ю.* Историчний розвиток сільських поселень на Україні : іст.-етногр. дослідж. / Г. Ю. Стельмах. – Київ : Наук. думка, 1964. – 240 с.
16. *Синтез мистецтв* : навч. посіб. / В. Г. Чернявський, І. О. Кузнецова, Т. В. Кара-Васильєва, З. А. Чегусова. – Київ, 2012. – 320 с.

References

1. *Abyzov V. A.* Teorijarozvytku architekturno-budivelných system : monohrafija / V. A. Abyzov. – Kyiv : KNUKiM, 2009. – 240 s.
2. *Antonovyč Je. A.* Dekoratyvno-prykladne mystectvo / Je. A. Antonovyč, R. V. Zacharčuk-Čuhaj, M. Je. Stankevyč. – Lviv : Svit, 1993. – 272 s.
3. *Volkotrub I. T.* Osnovy i hudozhestvennogo konstruirovaniya / I. T. Volkotrub ; 2-e izd., pererab. i dop. – Kiyev : Vyssh. shk., 1988. – 192 s.
4. *Heorhijeva O. S.* Ukrajinski narodni tradyciji jak skladova dyzajnu interjeriv sučasnoho indyvidualnogo žytla : dys. ... kand. mystectvoznnavstva : 17.00.07 / O. S. Heorhijeva. – Kyiv, 2013. – 230 s.
5. *Hromniuk A. I.* Etnični motyvy v architekturi sučasnych interjeriv pidpryemstv hromadškoho charčuvannia : dys. ... kand. architektur. nauk : 18.00.01 / A. I. Hromniuk. – Lviv, 2016. – 274 s.
6. *Gudchenko Z. S.* Esteticheskaya vyrazitelnost zastrojki sela / Z. S. Gudchenko, Yu. F. Hohol. – Kyiv : Budivelnik, 1988. – 119 s.
7. *Danyliuk A. H.* Šliachamy Ukrajinu: etnohr. narys / A. H. Danyliuk. – Lviv : Svit, 2003. – 256 s.
8. *Đjačenko R. V.* Formuvannia dyzajnu interjeriv restorannych zakladiv Ukrajinu XX – počatku XXI stolittia : dys. ... kand. mystectvoznnavstva : 17.00.07 / R. V. Đjačenko. – Kyiv, 2016. – 235 s.
9. *Kozakova O. M.* Formuvannia ta rozvytok tradycij v architekturi hostiovyh budivel' Zachidnoji Ukrajinu Xvii–Xix st. : dys. ... kand. architektur. nauk : 18.00.01 / O. M. Kozakova. – Kyiv, 2016. – 238 s.
10. *Kosmina T. V.* Poseleennia, sadyba, žytlo / T. V. Kosmyna // Ukrajinci : ist.-etnohr. monohr. : u 2-ch kn. – Opišne, 1999. – Kn. 2. – S. 13–56.
11. *Moiseenko Z. V.* Malie sela Ukrainy i stroitelstvo ob'ektov sotsialno-kulturnogo naznachenija / Z. V. Moiseenko, G. I. Bolotov, V. N. Kosenko. – Kyiv : Urozhay, 1988. – 144 s.
12. *Ukrajinška mynuvšyna* : iliustr. etnohr. dovid. / A. P. Ponomariov, L. F. Artiuch, T. V. Kosminatain ta in. – Kyiv : Lybid', 1993. – 108 s.
13. *Samojlovyč V. P.* Narodna tvorčist' v architekturi siłškoho žytla / V. P. Samojlovyč. – Kyiv : Derž. vyd-vo lit. z bud-va i architektury URSR, 1961. – 341 s.
14. *Selivačov M. R.* Leksykon ukrajinskoji ornamenti (ikonohrafija, nominacija, stylistyka, typolohija) / M. R. Selivačov. – Kyiv : Red. visn. «Ant», 2005. – 399 s.

15. *Stelmach H. Ju.* Istoryčný rozvytok síľských poseleń na Ukrajinì : ist.-etnohr. doslidž. / H. Ju. Stelmach. – Kýv : Nauk. dumka, 1964. – 240 s.

16. *Syntež mystectv* : navč. posib. / V. H. Černiavský, I. O. Kuznecova, T. V. Kara-Vasyľjeva, Z. A. Čehusova. – Kýv : 2012. – 320 s.

THE MEANS OF ART-FIGURATIVE EXPRESSIVENESS OF RESTAURANT INTERIORS IN THE ETHNIC STYLE OF THE UKRAINIAN CARPATHIANS

Rudynska Hanna, Graduate Student,
Kyiv National University of Culture and Arts

The analysis of the literary sources on the use of historical and cultural heritage as a component of the interior design of restaurants is carried out. The typical methods of expression of the artistic language (planning, color, ornament, material, and lighting) are described, which are defined as the content basis for creating the artistic image of traditional restaurants. The means of art-figurative expressiveness of restaurants interiors in the ethnic style of the Ukrainian Carpathians are determined. The basic principles of integration elements of the Ukrainian folk life in the modern subject-spatial environment of restaurant establishments are offered.

Key words: means of artistic expression, interior design, restaurant institutions, traditions, ethnostyle, Ukrainian Carpathians.

UDC 747:725.1:640.43/.44:39(1=477.85/.87)

THE MEANS OF ART-FIGURATIVE EXPRESSIVENESS OF RESTAURANT INTERIORS IN THE ETHNIC STYLE OF THE UKRAINIAN CARPATHIANS

Rudynska Hanna, Graduate Student,
Kyiv National University of Culture and Arts

The aim of the article is to determine the means of artistic expression of restaurant interiors of the Ukrainian Carpathians on the basis of studying the influence of folk traditions on the formation of the artistic expression of the modern restaurant interior.

Research methodology. The article outlines the means of artistic expression of restaurant interiors in the ethnostyle of the Ukrainian Carpathians, proposes the main principles of integration elements of the Ukrainian folk life into the modern subject-spatial environment of restaurant institutions.

Results. The characteristic methods of expressing an artistic language (planning, color, ornament, material, and lighting) in the article are defined as the content basis for the formulation of the artistic image of the traditional restaurant facilities.

Novelty. The article proposes the main principles of applying the historical and cultural heritage of the Ukrainian Carpathians in modern design aimed at raising the level of socio-cultural identification of restaurant interiors in the ethnostyle of the Ukrainian Carpathians.

The practical significance. The results of these studies can be used for practical purposes by design organizations and specialists in this field.

Key words: means of artistic expression, interior design, restaurant institutions, traditions, ethnostyle, Ukrainian Carpathians.

Надійшла до редакції 25.11.2017 р.